

II. ÉVFOLYAM

:: 5. SZÁM ::

1923 FEBRUÁR 21

Köbel

BOHÉMIVILÁG

**ILLUSTRÁLT
MŰVÉSZLAP.**

SZERKESZTI:
KALMÁR TIBOR

ÁRA
4
KOR.

EMILY PRINCE (1863-1947) (1923. február 21.)

LONZAY ANNIE. művésző

(Homennai fotográfiája)

MEGJELENIK
MINDEN
SZOMBATON

ELŐFIZETÉSI
ÁRAK:
1/4 ÉVRE 45K
1 HÓRA 16,,

Bohémvilág

ILLUSZTRÁLT MŰVÉSZLAP.

HIRDETÉSEK
MEG-
ALLAPODÁS
SZERINT.

EGYES
SZÁM ÁRA
4 KORONA.

SZERKESZTI: KALMÁR TIBOR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., SZÉP-U. 5. IV. EM.

? **Tóni** ?

A mult hét csütörtökén a színházi harsonák a humor jegyében kürtölték szerte, hogy Nyárai Tóni Kaposvárról visszaruccant imádott hazájába, — a New-York kávéházba.

Másnap, vagy harmadnap prononszirozott formában — az a hír terjedt el, hogy szegény Tóni halálos beteg. Most hétfőn, február 16-án az esti lapok s a kedden megjelenő reggeli lapok nekrológjai döbbenetesen komoly valóságot: *Nyárai Antal színművész halálát* adták értésünkre. A nekrológok csaknem kivétel nélkül ugyanazt irták. Sehol egy könnyű, kedves szó, lelkiismeretes életrajzi ismertetés, elmélyülés, vagy őszintén érzékenyült hang — semmi, de semmi. *Nem akadt ujság, amely nem hogy szívet, de időt és helyet se szentelt Tóni halála alkalmából.* Száraz, fakó pár sor, mérték után, kiszabott sablónok, legjobb operette-szerepeinek puszta felemelése, agyonismételt szóhalmazok, — mindössze ebből állottak a Tóniról irt nekrológok. Ha a multban egy nagykereskedésből átmentett udvari tanácsos

meghalt, arról is ugyane schéma szerint irtak a napilapok. A *Pesti Naplónak* — például több mondanivalója akadt Willy Engel-Bergerről, a bécsi barzongoristáról, mint az aznap elhalálozott Nyárai Tóni egyéniségéről és művészetéről.

Drága bohéméletét, tiszavirág-életű szerelmeit, szenzációs tudását, kedves fölényeskedését, örök fiatalságát, nagy szívét, feltétlenül nagy művészetét ugyszólván agyonhallgatták. Talán éppen azok a kevesek parentálták el, akik, nem ismerték.

Mert elparentálták, de hálaistennek — korán. Tóni túlélte a nekrológjait. Talán éppen a nekrológok miatt. Belátta, hogy nem érdemes meghalni és visszaszenderült erre a bal-létre. Becsapott mindenkit. Azokat is, akik elparentálták és azokat is, akik nagyképien közönyösködtek a halála után. Talán arra volt kíváncsi, hogy milyen a pesti őszinteség? Hát *ilyen!*

Kedves Tóni bátyám! Mikor ezeket a sorokat írom, az a hír járja, hogy van remény a felgyógyuláshoz. Szentül hiszek a babona idevágó paragrafusában, amelyik azt tartja, hogy akinek korai halálhírét költik — 100 évig él és mernék fogadni, hogy hétfői haldoklási jeledet legnagyobb alakításaid közé tartozik. Adja Isten, hogy igaza legyen a babonának.

Ha pedig elolvastad a napilapok nekrológjait és megunnád az életed, ugy szolgáljon vigasztalásodra ez a pár szürke, szerény sor, melyet igaz szívvel irt őszinte barátod

Kalmár Tibor.

Paulay Erzsi

(Emlékezés)

Sophokles-Ibsen: Elektra-Hedda Gabler, a kiváló hősnő művészetének két végső állomása. A görög tragikustól a norvég költőóriás ködös világáig szédítő a perspektíva. Ha Paulay Erzsi egyéniségének vannak is különös formái, melyek nem engedik, hogy a tradíciók tökéletes tiszteletbentartásával lépjen fel mindkét szerepben, ennek az egyéniségnek helyenként homloktérbe való domborodása érdekessé és különlegessé teszi az alakítást.

És . . . emlékezzünk régiekről. Hideg, havas este volt, mikor harmadszor szólt a Nemzeti Színház borongó hangú harangja és fellebbent a kék brokát, hogy megkezdődjön a várva-várt premiere: A balga szüz! Bataille! Istenem, milyen más idők voltak. Mi volt más gondunk, mint hogy kinek lesz az idén nagyobb sikere: Bataillenek-e a Nemzetiben vagy Bernsteinnek a Vigben . . . Gál és Pethes — a herceg és az abbé — dialógja lebilincselte a hallgatóság figyelmét és Bataille az első pár percben megnyerte a csatát. Lélekzetvisszafojtva vártuk a kis Dianette megjelenését. Csendesen táruult végre az ajtó és halokan, halványan, meg-megrebbendő nagy szemekkel, ijedten, mint egy szegény, megszeldült, fogságba jutott öz, belépett rajta Dianette. Sokáig nem szólalt. Aztán szóított. Tisztán csendülő szopránja félve törte meg az áhítatos csendet és itt már Paulay Erzsé Dianettje is győzött. Forró szerelme, fékezhetetlen szenvedélyével magához vont mindenkit, volt benne néma lemondás, ki nem elégtűlt vágyakozás, perzselő tűz és önfelédlt mámor, elvakító forróság, ami mindent legyőz . . .

Azonlul hetenként négyszer vagy ötször — ami példátlan volt ebben a régi színházban — a kis Dianette szomorú történetéhez teltek meg a széksorok. Az erotikus kilengéseivel szokatlan premiere nagy lázba hozta a közönséget: sirt mindenki és az elbukott Dianettenek és még a csábító Armaurynak is a lelke mélyén mindenki megbocsátott.

Bán Zoltán

Beszélgetés egy patikussal a „Patiká“-ról

(Szakkritika)

A Belvárosi Színházban a „Patika“ premiere-jének egyik szünetében találkoztam régi jó ismerősömmel. A buffet előtt állott és mialatt körülöttünk fényes toilettekben pompázó hölgyek libegtek el gavallérjaikkal, mi a rég nem látott ismerősök hangos köszöntésével üdvözlöttük egymást.

D . . . . . r L . . . . . ó volt ez a régi jó barátom, igen jó polgári családból származott gyógyszerész. Elegáns ruhája kifogástalanul feszült hajlékony természetén, gyönyörűen kötött nyakkendője csudásan simult vakító ingplasztronjához. És amikor két sandwich között a szindarab felől kértem ki véleményét, egy világfi-biztonságával felelt:

— Hát mindenekelőtt: Szép Ernő, ez a nagyszerű poéta, mintha tulságosan karrikírozta volna a patikus alakját. Ugy állítja be ezt a Balogot, mintha divatárúkereskedés vagy egy jömeneteli borbélyszalon törekvő segédje lenne. Legalább is erre vallanak a hajjongások, kéremássanozások. Egy patikus, aki egyetemi végzettség után lép erre a pályára, sokkal inkább a társas érintkezés kötelező szabályainak hatása alatt áll, sem hogy ilyen „modortalanságokra“ ragadtatná magát.

Ezekből a szavakból a patikusok sértett büszkesége csendül ki. Tényleg nem lehet feltételezni, hogy a fentemlített „modortalanságokat“ barátom el tudná követni.

— A patika berendezése különben nagyon ügyes. Látszik, hogy „igazi“ gyógyszerész rendezte be.

— Egy azonban nagyon különös. Még pedig az, hogy az *orvosságos üveg a felső polcon áll*. Hosszu patikusai pályám alatt ilyen esetről még csak nem is hallottam. Továbbá, hogy *létrán közelítik meg az üvegeket*. Mi legfeljebb két szekrényfiókra szoktunk állni és onnan nyulunk fel értük.

— Azután még egyet: fogfájás ellen *olaeum calyophiloriumot* adtak. Nem hiszem, hogy valakinek tisztán ettől elmúlt volna a fogfájása. Mert ezt a szert valamivel mindig keverni kell. Talán *spiritusszal*.

Eddig a patikus ur szavai. Nem akartunk kommentárt ragasztani véleményéhez, de ha valamelyik patikus urnak van hozzátenni valója: nagyon szívesen vesszük.

Ke An

Az emberek éleslátásának fognak nevezni, ha vak vagy és okosnak, ha mitsem hallasz.

Fligl József.

KENDE ÉS KUTTNER

iparművészeti női szalonja. (VII. Ilka-utca 23, földszint)

Figyelmébe ajánlja a művészvilágnak gyönyörű modelljeit

Szivjáték három felvonásban

Írta: Nagyonszép Ernő

ELSŐ FELVONÁS.

(Szin: Egy nagy, megrepedt sziv, melynek hasadékában egyszerű, piszkos kasszinó látszik. Oldalt a Belvárosi Színház színészei elsőrangú szereposztásban kártyáznak, estéről-estére változó szellemes szöveggel.)

PAP FERKE: A cigány vegye lábujja közé a vonót és spricceljetez pezs-gőt a fülembe! Én ordinaré akarok lenni!

JÓVÉR JANI: A billiárdot fel kell vikszezni, mert én is vagyok olyan falusi duhaj, mint te!

BALOGH KÁLMÁN (belép; lágy és epedő ártatlanság): Egy leányt adjatok urak, némi egyszerű királylányt, lengét és mégis omlósat... Tegyetek pókhálót a szívemre, hogy az incurka kis tündérlánykák beleakadjanak, ha arra szállnak! Óh, hogy én milyen ártatlan vagyok! Budapesten a Dessewffy- és Bástya-utcákban laktam és esténként partelivel nyakamban sétáltam végig grófnők között, akik lázasan sugták, hogy: Kálmán!

POSTAMESTERNÉ (megértőn): Tán-colj velem egy magyaros macsicsot, te szép, pesti ember! (Elragadtatott moz-dulattal bluzába dugja, mint gondos anya, a csecsemőjét.)

BALOGH (némi erőlködés után me-gint kibúvik): Nem, te nem vagy ki-rálynő, engem nem lehet megtéveszteni, én vakon, az illatról megérezem, hogy királynő-e valaki? Egyszer egy mili-máris lány vetődött elé, loncsos és vastag piszok-réteg mögé rejtve, de én belészagoltam a nyakába és tudtam, hogy ez egy királynő!

PAP FERI (mérgesen): Igyál hékás, vagy a csap alá szoritjuk a szádat!

SZÉP ERNŐ (íjedten berohan): Nem, nem engedem Kálmánt elparlagosítani, különben mi lesz a második és harma-dik felvonással? (Gyorsan összecso-ma-

golja, gondosan megitat még vele egy pohár anyatejet és átviszi a második felvonásba.)

MÁSODIK FELVONÁS.

(Szin: Szép Ernőnek jól jövedelmező patikája, konjunkturális alapon, tekintettel a spanyol járványra.)

PATIKUSNÉ (gyertyát tart a kezé-ben): A fogam, ha te tudnád, hogy mire fáj a fogam!

BALOGH KÁLMÁN (szintén gyer-tyát tart a kezében): Fáj, mint egy álom, mint egy kézre csepegő gyertya-viaszk. Jöjj istennő, kezünkben a fény, világosítsuk fel egymást! Tudom, a fo-gadat kellene huzni, de én csak nőtát tudok huzni. Véletlenül a mellényemben van a hegedüm. (Előveszi a hegedüt és gyorsan játszani kezd, roppant lágyan, kellemesen pikáns szövegkiejtéssel.)

PATIKUSNÉ (megérti): Csábítsz? Meg akarsz rontani egy szegény, lyukas-fogu asszonyt és éjjel, mikor senki sem látja, mikor nem segíthetnek?

BALOGH: Én egy rajongó vagyok és ártatlan. Mit tudom én, hogy mi a bűn? Én csak csinálom, mert a gyertya olyan, mint a csillag és te egy rejtély vagy, akit én meg akarok oldani a füző-jénél! Az élet egy nagy aszpirin, csupa lázas és fájdalmas ember szopogatja és nincs bátorságuk oleum ricinust inni rája, hogy megszabaduljanak tőle! De én... ilyen éjszakákon amelyik fekete mint a jód-tinktúra, a nőt keresem, ki-nek fájdalmai vannak, hogy mint egy angolflastrom tapadjak sebhelyére.

PATIKUSNÉ: Hát te tudod, hogy vérzem?

BALOGH: Pesten kitaláltam, meg-éreztem a villamfényes Teleki-téren, honnan mint fekete ciprus néztem át a kerepesi temetőre!

A PATIKUS (részegen jön):

Vannak, kontra, tere és kassza,
Legjobb öcsém,

Hogyha magát felakassza!

(Feleségét nadrágzsebébe dugva, el-tántorog.)

BALOGH: Elvitte! Mint egy fekete herceg, a nőt, aki nekem volt szánva! (Kinyitja a patika ajtaját és népies ele-meket bocsájt be.)

A KONDÁS (bejön és alföldiesen): Adjék kend patikus ur abból a jófajta huszáros zsirbul ötért!

BALOGH (megrendülten néz maga elé és lemondással): A királynő!

HARMADIK FELVONÁS.

(Szin: Balogh Kálmán gyermekszobája. A falakon képeskönyvekből kimetszett képecskék. A padlón enyhén és mintegy véletlenül odavetve kis paralízis progressiva-maradékok. A később fellépő Tündérkirálynőt Feld Zsigmond igazgató ur szíveségből engedte át, „Hófehérke és a hét törpe” című mesejátékából.)

BALOGH: Kálmánka tündéj királynőt akaj szejetni... ő egy tisz zelyem lelkü fiueska!...

PATIKUSNÉ: Késő van! Mars, lefeküdni... Egy-kettő! Mire visszajövök, ágyban lássalak! (Meggfenygeti és elmegy.)

(A színpalak mögött kitünően mulatnak. Hallatszik Moshammer bácsi hárfázása és a gázsi-emelést kérő színészek könyörgő karéneke. Baloghot, aki már unja a dolgot, mindez nem zavarja, nyugodtan elalszik. Ezzel szemben a közönség igen nyugtalan, mert nem hagyják aludni. Minduntalan felzavarják a tapintatlan távozók.)

TÜNDÉRKIRÁLYNŐ (fején a valuta-piacon emelkedő irányzatot mutató koronával): Kálmánka, megismersz? Én vagyok, a Dessewffy-utcából, a szép Tünde?! Arany trónust hoztam a te porcellán-trónusod helyett és visszahoztam neked a koronát, mely visszajárt neked, de nálam felejtetted! (Fejére teszi a koronát, körüláncolja, ébresztgetni próbálja, de Balogh már egészen elcsecsemősödött és álmában illetlenül viselkedik, mire a tündéj királynő rémülten elszalad.)

CSELÉD (mosogató-ronggyal belép, fejét csóválja): Ez a Kálmánka! Ez Kálmánka, milyen egy imposztor fiueska! (Törölgeti a padlót.)

BALOGH (felébred és boldogan): Tündéj néni, ülj az ölembe, hegedüjni akajok! (A Barcarolát játssza, a szolgáló megbüvölve Offenbach muzsikájától, egy nagy mézeskalács-szívvé változik. Balogh észreveszi a változást és a szívet szórakozottan rágicsálni kezdi.)

— Függöny. —

CALLIDUS.

Őszinte kritika a Patikáról

(Azok számára, akik már látták)

Szép Ernő valamikor réges-régen a Borsszem Jankó belső munkatársa volt. Abban az időben divat volt a kisváros notabilitásainak karrierozása. Valószínűleg innen a Patika első felvonásbeli vidéki kaszinó minden figurája. Ugy látszik, hogy a jó vidék ismét divatba jött. A jó vidéket ma felkarolni — félsiker és Ruttkay György is a jó vidéket viszi a színpadra a Nagyvilági Nőben, az ő darabja is erősen patikaszagú.

Az első felvonás mindenképpen gyenge, sőt felesleges is. A három felvonás meseje, amely kis chansonban bájos, szíveshez szóló és tartalmas lenne, semmiképpen sem igazolja az első felvonás szükségességét. Nem jellemző genre-kép és nem tulságosan érdeklődést keltő a kártyázó, majd duhajkodó kompániának holt rézségével végződő első felvonás.

A darabnak nincs iránya, cselekménye pedig egyáltalán nincs, mi értelme van tehát az egész bolondériának? A szereplők beszélgetése is erőltetett és az unalomig fárasztó. A szereplőkre képtelenség figyelni; annyira élvezhetetlen a párbeszéd összetorlódása. Olyan az egész, mint egy rosszul összerakott mozaik. Tagadhatatlan, hogy gyöngyszemek is vannak benne: — a bőrkabát história ügyesen megfigyelt apróság, de a postamesternő, valamint a tanító ur szerepe tulzottan rosszhiszemű. A postamesterné rendszerint a kis város pletykafészke, de talán mégsem olyan világtól elmaradott, mint amilyennek Szép Ernő festi. Hiszen éppen a kíváncsi, pletykás postamesterné az, akit minden érdekel, ami a fővárosból, Pestről jön; divat, színház, irodalom, művészet stb. Őt érdekl elsősorban és ő is szokott kérkedni a jólétesültségével. A tanító pedig csak addig jó figura, míg Balogh meg nem érkezik. Attól kezdve száználmasan elrajzolt. Tulvilági hangja, mely a hosszú oktatórobotból kivénhedt és belekótyagosodott ósdi ember hangja: — nagyon jó, de amit mond: — rákényszerített szóáradat; tényleg csak azért beszél, hogy hosszabb legyen a felvonás.

A második felvonás jobb. Apró pesti bánatok, savanyu szagu hónapos szoba boldogtalan lakója sirja őket. Néha megmegrezzent benne egy-egy hur, mikor

visszhangra lett Balogh Kálmán patikus-
segéd szívéhez appelláló néhány pa-
nasza. De olyan ismerős zokszavak ezek.
Mintha már halottam volna őket a „Má-
jus“ című Szép Ernő darabban? Ott Ilos-
vay Rózsi epedte szinte szóról-szóra
ugyanazt?! — Vagy tévedtem volna . . .

— A nyitott ajtón beözönlő virradat jó,
hatásos színpadi kép. Gellért végig jó. Si-
monyi Mária elsőrangú. A bajuszpedrőt
vásárló paraszt — rossz, színpadias imi-
táció.

A harmadik felvonás csaknem kifogás-
talan. Gellért itt nagyon jó színész. Si-
monyi Máriának alig van pár szava, de
egy határozatlan tétova mozdulata, mikor
otthagyja a szerelmes patikussegédet —
gyönyörű és jól átgondolt játékképességre
vall. Matányi jobb laboráns, mint jegyző.
Bánóczy doktor jobb rendező, mint szí-
nész — legalább ebben a darabban. Tit-
kos Ilona szép és tehetséges. Bérczi tet-
szett a legjobban. Jóizü, pompás alakítást
produkált. Pethő Attilán nagyon meglát-
szik, hogy a nőknek kíván tetszeni. —
Nincs tovább!

(Azoknak, akik még nem látták)

Azt ajánlom, hogy csak a harmadik
felvonást nézzék meg. Ez a tulajdonkép-
peni darab. Bátran mehetne Bárdos má-
sik színházában — mint egyfelvonásos
vigjáték.

—bor.

Az arany batár

Gögösen és rikoltó hahotával
Robog a Pénz arany batárja, — véres
Ércküllőin vonagló idegekkel
Tépett szívek tapadnak kerekéhez.

Vad kocsisa vérázott ostorával
Ösztökéli a fuvó paripákat,
Az ut tele mosolygó lánysereggel,
Mind-mind a Pénz vevő kedvére várnak.

Kéjes, gögös szemekkel széttekintve
Szétnéz a Pénz, — a lányok arca sáppad . . .
Választ és int, a szívek felzokognak
S a batár a szákmánnyal tova vágat.

— Dalolva és fehér virággal intve
Jövök csak én, kocsim rég messze hagytam,
— S nézd, zord batár, mégis követni fognak
S szívet kapok, mert én is szívet adtam!

Horváth Ákos

(Bemutatták a Vigszínházban 1920. febr. 14-én)

Frazer talán ma leírni azt, hogy valamelyik
író gondosan kicirkalmazott cselekmény he-
lyett belső történeteket igyekezik színpadra
vetíteni, pedig Ruttkay Györgynél határozot-
tan így van. „Nagyvilági nő“ című darabjában
ugyszólván nem történik semmi. Ami
ebben a darabban leköti érdeklődésünket: az
egy kisvárosi özvegy álmai, vergődései, tervei.

Vágyódik valahová, a kisváros szürke egy-
formaságából és azt hiszi, hogy a szabadsá-
got, boldogságot feltalálja majd a világváros-
ban, ahol mint grandedame élhet. Csak mi-
kor a vágyai beteljesültek és a nagyváros
körülrajongott, dédelgetett nője lesz, veszi
észre, hogy nem ez az, amit keresett. Rájön
arra, hogy kispolgári nőnek született, akinek
nincs ereje ahhoz, hogy tisztességtelen életet
éljen. És ekkor a féltetes személyvonattal
hazautazik, azzal a férfivel, akit nem érzéki
fellobbanással, hanem a lélek tiszta hurjain
keresztül mindig és forrón szeretett. Az asz-
szony lelki fejlődésében, a szabadság és füg-
getlenség utáni vágyakozásában van valami
hasonlatos „A tenger asszonya“-hoz, azonban
nem hiszem, hogy Ibsen hatással lett volna
Ruttkayra, akitől a világszemlélet és tech-
nika különbözősége oly élesen választja el.

A „Nagyvilági nő“ felépítése nem egészen
kifogástalan. Nem fontos momentumokat tul-
hosszu ideig tárgyalnak, más figyelemremél-
tőbb részletek kissé elhanyagoltak. A cselek-
mény sem mindenütt gördülékeny, némely-
kor, mint például a II. felvonás első jelene-
teiben vontatottá válik. A részletek kidolgo-
zása, a milieu rajza azonban briliáns. Meg-
figyelései mindig találóak, egy-két szóval
mindent jellemzőek. Az I. felvonás kisvárosi
alakjai élnek. Annyira magunkévalónak
érezzük őket, hogy szinte szeretnénk beszél-
getésbe elegyedni velük.

A két főszemély kivételével, akiknél indi-
viduális jellemzésre törekedett a szerző, a
mellékalakok, az epizódisták valamennyien
tipusok. Közülük is kiválik Kapitányné, a
patikus, a báró és mindenekfelett a tanár ha-
talmos erővel festett portréja.

Gombaszögi Frida produkciója minden bi-
rálaton fölüll áll. Őt bírálni nem lehet az én
feladatom. Talán Kerr Alfréd, vagy Rákosi
Jenő tolla volna méltó a vele foglalkozásra.
Tanay mindig művészi eszközökkel karakte-
rizálja a kisvárosi patikust. Lukács Pál ala-
kitása tartalmas és artistikus. Vendrey, Ha-

raszthy és Gách Lilla egy kispolgári családot játszottak kútüően. Gombaszögi Ella megfelelő mondainehölgy. Kis szerepekben is sokat nyujtott: Fenyvesi, Kertész, Kardos, Bárdy és a két Fenyő. A dizletek fényesek, a rendezés stílusos, megértő volt. A színészeket, de különösen Gombaszögi Fridát melegen ünnepelte a közönség.

Keller Andor.

Tanai Frigyesnél

A nagyvilági nőben ismét nagyon hálas szerephez jutott Tanai Frigyes, a Vigszínház sympatikus tagja, aki nem minden érdem nélkül kapta „a közönség kedvence” jelzőjét. Felkerestük lakásán, megtudni mit csinál, mire készül, mik a tervei? . . .

— Iskolát nyitok feleségemmel, T. Halmi Margit asszonnyal, mozi és szinpadra, a beiratkozások már most folynak.

— Filmen szerepelek most a nagyszerű Hollai kisasszonnyal a „Becstelenek” című Star felvételen, amit Déesy Alfréd rendezett.

— A fizetésemről? — hát az harminckétezer korona évente, melyhez 45% pótlékot kapok, ebből megélni nem tudok, úgy, hogy egy év alatt 58 cigaretta tárcámat, melyből kettő nehéz arany volt, kénytelen voltam eladni. Jelenleg egy arany ütőóra maradványaiból élünk. Ez rémes kérem.

— Verseket és nótákat irtam, amit a jövő hó közepén adok ki. Megkérem, ha

lenne szives a Bohémvilág olvasóinak egy verset mutatóul leközölni. Nagy készséggel adta át, ime:

Nem is fáj, hogy elmentél,
Hogy ugy elhagytál rózsám;
Régen tudtam, hogy majd egyszer
Hűllen leszel hozzám.
Örök hűség nem volt,
Nem lesz soha e világon,
De hisz a vadgalamb se bug
Mindég csak egy ágon.

Nem siratlak, még csak egy-két
Könnyem sem hull érted,
Ágyam mellől szépen esendben
Leveszem a képed.
Beborítom gyászfátyollal
Megesókolva százszor,
Eltemetlek, elfeledlek
Őszi hervadáskor.

Nagyon megköszöntem, majd oda-nyujtottam a rajzot aláírásra és egy jobb vizontllátás reményében elbucsuztam.

Le Bon.

Willy Engelberger, Zerkovitz Béla veszedelmes konkurrensze Pestre érkezett

Willy Engelberger, a bécsi Zerkowitz, akinek dalait Budapest, Berlin, Bécs egyformán ismeri és szereti, 19-én délelőlt Budapestre érkezett. Abban a pillanatban csiptem el az Imperiál-szálló halljában, mikor a szomszédos pályaudvarról meg-érkezett.

— Össze-vissza ölelt, annyira örült a jó ómennek, hogy máris interjuvolják. Mindenáron zongorázni akart nekem, de én ragaszkodtam a diskurzushoz. Beszélgetésünk folyamán elmondotta, hogy: — hosszabb időt szándékszik Pesten tölteni; hogy *Kalmár Tibor* szövegíróval óhajt együtt működni és hogy az Imperiálban zongorázik esténként; Pesten eddig ismeretlen szerzeményeit akarja népszerűsíteni. Operettet is ír, amint a budapesti íróvilággal megismerkedett.

Ebédelni készült, — elbucsuztam a sympatikus, fiatal Willy Engelbergertől.

(Gránitz.)

Soha se álmodjál hangosan, mert az emberek megirigyelnék érte.

Fligl József.

Beszélgetés Harsányi Zsolttal betegágya mellett

Harsányi Zsolt, a kiváló magyar író hosszas betegsége miatt, a nyilvánosságtól teljesen visszavonultan él.

Felkerestem a tehetséges író özv. édesanyja (egy kedves, őszülő néni) otthonában, ahol jelenleg három hete fekszik.

A kora délutáni órákban kerestem fel, éppen ebédjét fejezte be. Lekötelezően kedvesen fogadott és szeretetreméltó nyájjassággal állt rendelkezésemre.

— Hogy érzi magát, mióta idehaza van? — kérdém megilletődéssel.

— Meglehetősen jól — válaszolja.

— Mit írt hosszas betegsége alatt és min dolgozik most? — kérdém utólag.

— Egy évi időzésem alatt a szanatóriumban nem írtam semmi nevezetesebbet apróbb cikkeken és a feleségemnek szánt darabon kívül, melyet a „Fővárosi“ kabaréban adott elő. Most jelenleg egy regényen dolgozom, melynek címét még magam sem tudom, tehát arról egyelőre nem nyilatkozhatom.

— Mik a terve a jövőre nézve?

— Különösebb terveim még nincsenek, annyi azonban bizonyos, ahogy egészségi állapotom megengedi és a viszonyok kedvezőbbek lesznek, a Tátrába megyek üdülni. Üdülés után visszajövök Budapestre, bár igaz, hogy cseh illetőségű vagyok, azért soha nem tudnék megválni Magyarországtól.

Utoljára még azon érdekes körülményt adta tudomásomra, hogy kezelőorvosai a szanatóriumban véletlenül mind írói családból származtak.

Még mielőtt javulást kívánva távoztam volna, kérésre a következő érdekes sorokkal bocsátott el:

*A betegágyban nincs palackka,
nincs zavaró, nincs éjjeli rablóka —
"madár" és nem kell dolgozni érte a
bódog helyről üdvözöl a Bohém-
világot.
1922. 11. 13. Harsányi Zsolt*

sz. i.

Radó Béla a „Muskátli kabaréban“

Radó Béla, a „Muskátli-Kabaré“ tagja, az új színészgeneráció egyik legtehetségesebb hőszerelemese. Három évvel ezelőtt végzett Rákosi (Szidinél. Vidéken kezdte meg működését. Szegeden 2 és Buda—Temesváron 1 évig a szerelmes színész szerepét alakította. Azután ismét Pestre került. Hat héttel ezelőtt szerződtette őt D. Szőke László, a „Muskátli-Kabaré“ direktora, ahol bonvivant szerepeket játszik. Legutóbb szerepében (Kálmán Miklós „Diákszerelm“ című operettjében) a kis szerelmes diákot kreálta. A fiatal művész azonban nem érzi jól magát a „Muskátli-Kabaréban“ és alig várja a pillanatot, hogy szerződését megköthesse Beöthyékkel. — Ha célját eléri, a „Király“- és a „Magyar Színház“ színpadán egy tehetséges taggal több lesz.

sz. i.

Miklós Irén

Egy fiatal bájos arc mosolyog lapunk egyik fedőlapján a nézőre. Miklós Irénke még nem tartozik az ugynevezett „arrivék“ sorába, de eddigi szereplésével annyi színészi készségről és rutinról tett tanúságot, hogy a jövő színésznemzedék legszebb reményekre jogosító jelöltjét látjuk benne. Kolozsváron tünt fel és legszebb sikerét az ottani Transilvânia filmgyárban készült Rosetta című filmdrámában érte el. Nálunk alkalmasint az Uher filmgyár filmjein jut szerephez.

Gombaszögi Frida

Ha-ha . . . Jaj de jól mulattam vasárnap délelőtt, mikor Gombaszögöt fel akartam keresni.

Ha-ha . . . Alig bírok írni a kacagástól. Mit gondolnak, mi történt? Bemegyek a Vigszínház kapusáéhoz, szeliden, mi sem sejtve és megszólítom:

— Öregem, Gombaszögi címere lenne szükségem.

Rámnézett és ő is nevetni kezdett, hasonló modorban: „Ha-ha!”

A Gombaszögi címét keresi? Ha-ha! Nagyon jó! Hiába, hiába, ugy sem fogad senkit. Nincs rá eset. Ha-ha! Maga is hiába jött.

Erre csak mo'yogtam valamit, miközben kivettem a tárcámat, elővettem belőle egy új, ropogós tizkoronást, a tárcát zsebredugtam, azután a kezemben össze-vissza hajlogattam, zsebre tettem, újra elővettem, játszottam vele, mint macska az egérrel.

De az egér, illetve az öreg nem dőlt be.

Az öreg észrevette, hogy játszom a tizkoronával, ránézett, végigcirógatta a szemével és ezt gondolhatta?

Fene enné meg, szép ez a pénz így egy darabban. Közben bejött egy szobalányféle nő és anélkül, hogy szóval is mond'am volna neki, mit akarok, rám förmedt:

— Gombaszögi beteg. Gombaszögi nem megy a fényképéshez sem. Gombaszögi nem fogad senkit. Gombaszögihez nem mehet. De én jámborul játszotam a papír tizkoronással, mint a fent említett macska az egérrel és eszembe jutott, hogy ma ezért a tiz koronásért mi mindent nem lehet kapni, mikor az öreg hozzám lép és a fülemben sugja:

— Izé, tekintetes szerkesztő ur . . .

És megsugarta Gombaszögi lakását. Erre boldogan belekezdtem az Ezüst sirály egyik közismert melódiájának dudolgatásába: Hová? háová? háová? sötöbbi és a papír tizkoronással egye emben tovarobogtam.

Olhagytam a Vigszínházat és siettem a nehezen megszerzett cím után. A jelzet házszám kapualjában hasztalanul keresemkutatam Frida nevét, — nem találom. Hegyesre fent bajuszu házmeser toppan elem.

— Kik keres az ur?

— Gombaszögöt, a művésznőt . . .

— Itt ugyan nem lakik, — így a hegyesre fent.

— Nem lakik itt? — kérdém hebegve. — Puff neki, — gondoltam. Gyerünk csak azzal a tizkoronással. — Mutogatom, legyezgetem valódi kétkben, illegetem, billegetem, topogok a házmeser körül, hümmögök, hogy tiz korona mégis csak tiz korona, vagy mi a szósz —; semmi hatás, az öreg rám néz, elveszi a pénzt, aztán röhögve szól:

— Ha én mondom, higgye el a tisztelt ur,

hogy nincs itt Gombaszögi, nem is lakott itt soha.

— A pénz! nem adta vissza. Ha-ha!

* * *

Felkerestem és megtaláltam végre az esti előadáson. Egy órai várakozás után — éppen öltözöt! — bevezeték hozzám. A kulisszák mögött fogadott, az első felvonásbeli egyszerű falusi ruhában, a vállán tarka sál; mosolyogva köszönt. Istenem, mi egyebet nézhet ma az ember Gombaszögöt, ugy-e, csak az a gondolat motoszkálhatott bennem is, hogy vajjon maradt-e valami nyoma a tavalyi szerencsétlen esnek. Hallgatom a beszédét, figyelem, bámulom, a hangja teljesen a régi, a finoman csengő, az elragadó, de az arcán . . . Igen, az arcán van még valami nyoma az eseménynek. Arcának baloldalán, még a festéken keresztül is látszik a forradás, az arc egyenletességéből hirtelen kiült, mint egy kis daganat, de olyan kicsi, hogy csak egészen közelről látható. Éppen jelenése előtt állt, kért, hogy gyorsan adjam elő a kérdéseimet, mire elkezdtem a vallatást:

— Lenne kegyes az egészségi állapotáról egyet-mást a Bohémvilág közönségének elmondani?

— Egészség? — válaszolja. — Hát Istennek, teljesen jól érzem magam. És megköpögtetja hirtelen, babonásan egyik színfal háát.

— Beszéljen valamit a mostani szerepéről, a Nagyvilági nőről, mi a véleménye a darabról?

— Ó Istenem, erről már annyit beszéltem, és annyi interjú adtam, hogy most, a premiér után, nem az én, hanem a közönség véleménye a fontos, nemde? Nézzon csak le a nézőtérre és meglátja a választ a kérdésére.

— Mi lesz a legközelebbi alakítása? — kérdeztem tovább.

— Még nem tudom, — volt a lakonikus válasz.

Már türelmetlenkedik is, közben siettel.

— Még egy kérdés, művésznő. Egy pár sor irást kérek a Bohémvilág olvasói részére.

— Ugyan mit irjak én? Nevetséges. — De nem folytathatta, mert jött Lukács Pali és elvitte tőlem.

Elmen'emben benéztem a nézőtérre. Nagy tapssal fogadták Fridát. — Neki szólt, nem a darabnak és nem Ruttkaynak. Ha-ha!

Hö-hö!

Minden a világon csak arra szolgáljon, hogy benső értékedet növelje és hogy ki üzött célodat elérjed. Imádságodat azonban mindig visszapillantás nélkül mondjad el, nehogy a kétségbeesés erőt vegyen rajtad és imádat á okká változtassa.

Fligl József.

ELVESZETT...

...egy spanyol bacillus. A becsületes megtalálót kéri a múlt héten becsukott Apolló-Kabaré: — vigye Bárdos Andrásy-utí színházába.

...egy piros, bársony keszkenő, melyet véletlenül nem az ormódi temetőben vesztek el, hanem az Andrásy-uton, egy autóbuszon. A megtaláló ne írjon „Hófehérke” jelígre.

...ember, aki a Dunaparti Színházba jegyet vált. — Lehetetlen megtalálni. Remétknek 150% jegykedvezmény és az ennek megfelelő vigalmi adó. Leveleket „Légüres tér” jelígre a jegypénztárba.

...jelen sorok írójának pénz-árcája 2000 korona tartalommal. A tárcában egy nadragomb is volt. A b. megtaláló a pénzt megtarthatja, de a gombot helyezze a Hitelbanknak erre a célra fentartott safe-depositjába „Valuta” jelige alatt.

A · JÓVÓ · SZÍNESZ · GENERÁCIÓ.

Krajnik Mária

A színésziskolákból most kikerülő színésznemzedéknek vannak tagjai, akik máris kiforrott játékstilussal rendelkeznek. Ezek közé tartozik Krajnik Mária, Rákosi tehetséges növendéke, aki a Liliben, Leányvásárban tökéletes színészi képességének adta tanujelét. Hangjának kiváló iskolázottságát kitűnő énekmesternőjének dr. Gulthi Sománénak

köszönheti.

Boehm Ritta önarcképe

Lonzay Annie

Már hosszabb ideje nélkülözzük színpadjainkon a kedves, szép operettdivát: Lonzay Anniét. A héten felkerestük őt Főherceg Sándor-téri gyönyörű lakásán. Mikor belépek a boudoireba, szememet nem tudom egy-egy tárgyon sem megpihentetni, annyi itt a csodás, egzotikus látnivaló.

A gyönyörű primadonna kitűnő szívéllyességgel fogad. Leültem egy karosszékre és látható kíváncsisággal várja kérdéseimet.

— Már elmúlt egy éve is annak, hogy a színpadon utoljára szerepelt a nevem. Miután a Király-színháztól megváltam, ahol pedig igen hálás szerepeim voltak: a „Leányvásár”-ban és a „Kis gróf”-ban, a Revü-színházhoz szerződtem. Mint már említettem egy éve tart a létlenségem.

— Jelenleg mivel foglalkozik művésznő? — kérdeztem.

— Drámát írok, Sass Irénnel, a kiváló újságíró-nővel. 1 felvonásos lesz, hogy hova adom, azon még nem gondoltam. Balatonfüredre készülök, ahol a darabot be is fejezem.

— A színpadra nem vágyódnak? — kérdeztem.

— Dehogy nem. Csakhogy operette helyett inkább drámában szeretnék fellépni. Tudja Isten, az operettet már egyáltalán nem ambicionálom.

Biztosíthatjuk kedves Lonzayt, hogy ha darabírói kvalitásai is oly elsőrangúak, mint színészi tudása, akkor nagy jövőt jósolhatunk a legfiatalabb drámáiról hölgynek: — Önnek.

Szalai Imre.

A kamarajáték, mint kulturjelző

La condition de „la vie dramatique“ est la vérité poétique et non pas la réalité. Tout se qui s'ajoute à cela empêche le public d'être en communion intime avec le poète. (Le Figaro.)

Ezekkel a szavakkal adta teljes magyarázatát A. Hildebrand a müncheni Künstler-Theater és a kamarajáték céljainak.

A dráma nem a valóságot igyekszik megmutatni, hanem a költészet valódiságát, mely a valóságnak felfokozott, költői magasságig felegyszerüsített mását viszi színpadra. A költő valamely kivonatát adja az életnek, mely a maga intellektusán át szűrődik drámai megtörténésbe és a valódi életnek csak illúzióját akarja felkelteni. *A költői szubjektivitáson, amit mi egyszerűen tehetségnek, alkotóképességnek nevezünk, ezer fénytörést szenved a valóság és alig marad meg belőle valami s ami megmarad, az a valóságnak quintesszenciája: költői érték.*

Aki ezt a költői értéket, ezt a drámába sűrített valóságillúziót nem tudja eléggé közelvinni a közönség lelkéhez, megakadályozza a közönséget abban, hogy a költővel lelkiintimitásba kerüljön.

Ezért van az, hogy bizonyos tulfütött levegőjű, finomabb lelkiemóciókkal telített színpadi művek teljesen hatástalanul vesznek el a nagy színpadokon, ahol apróbb sóhajok, ideges-finom mozdulatok, mindennél többet kifejező szemrebbenések, nagy lelkikonfliktusokat magyarázó szünetek elsikkadnak a színpad hidegsége, a nagy távolságok és a robusztus arányok sulya alatt.

Külföldön az efféle magyarázatok már feleslegesek, mert például Németországban alig van kis vidéki város, ahol kamarajátékszínház ne volna. Nálunk a színházkultúra alig százesztendő és ezer akadály van a kamarajátékok állandósításának, ennél fogva mindig helyénvaló a közönségnek nevelése, kritikájának fejlesztése aziránt, hogy maga követelje már egyszer az intimszínházat.

Vajjon mik lehetnek mégis azok az akadályok, melyek nálunk megakadályozták abban a nyugati értelemben vett kamarajátékok megvalósítását? Alább megkíséreljük feleletet adni.

Egy évtizeddel ezelőtt a Thalia-társaság uttörő munkáját olyan nagyfokú részvétlenség buktatta meg, hogy még az utána következő kísérleteket is lehetlenné tette. A közönségnek csak az a része fogadta szívesen, amely már külföldön hozzászókotott ahhoz, hogy a színpadon az ő kulturájának megfelelő mondanivalót kapjon. Természetesen az a kisszámú érdeklődő nem volt képes fenntartani egy színházat.

A későbbi „Uj Színpad“ a központtól annyira kiesett, hogy az érdeklődés már emiatt sem lehetett olyan állandó es intenzív, amit a kamarajáték megkíván és amely nélkül megfelelő közönséget nevelni nem lehet. A Zeneakadémia kis színpada sem kedvezett, de nem is volt alkalmas a háboru előtti kamarajátékpróbálkozások állandósítására és a „Belvárosi Színház“ is más közönséget nevelt eredeti programjától eltérve, mint akikre támaszkodott megindulásakor. Így természetesen eltért eredeti céljától, ami végre is magánszínházaknál nem is olyan szokatlan.

A háboru új tömeget vetett fel és az új közönség még nem is kívánhatja az irodalmibb színvonalu színházat. Ez a publikum még most érik és nevelődik a régi, kulturáltabb közönség nivójához és bizony még sok idő kell ahhoz, hogy kritikája különbséget tegyen az állandó és muló értékű színdarabok között.

A forradalom és a proletárdiktatura a munkásosztályokat is színházba szoktatta, de ez a közönség színházélvező képességében csak az operettek színvonaláig emelkedett.

Irodalmi matinék keretében kísérleteznek mostanában Ibsennel, Strindberggel, Wedekinddel, Hoffmannsthallal, sőt a görög klasszikusok intímabb hatásának vélt színdarabjaival is, mely utóbbiak természetesen a kamarajáték egyszerűsített eszközeivel hatástalanok. A görögök monumentálisához alkalmazott drámatechnikája még a nagy színpadok határait is túlnövik s így csak hozzá nem értő izlés vagy stílus iránti érzéketlenség lehetett ilyenmü kísérlet.

Az irodalmi matinék bizonyára nagy és állandó közönséget vonzanak, mert Strindberg és a többiek alkotásait alig remélhetjük a nagy színpadokon, melyek veszélyeztetnék a költő mondanivalóinak finomságát.

Mi lehet az oka mégis, hogy még ma sines állandó kamarajátékszínházunk?

A felelet egyszerű: a vállalkozás hiánya.

Mert Budapesten, ahol közel 2 millió a lakosság száma, ahol a könyvkereskedők tanúsága szerint hallatlan nagy arányban fogyasztják az összes ujkiadású könyveket, teljesen kizárt dolog, hogy olyan vállalkozás ne sikerüljön, mely a közönségnek azt a kis rétegét kielégitené, mely akár két kamarajátékszínházat is képes volna fentartani.

Természetesen komoly és következetes tervvel kell végrehajtani azt a programot, mely komolyságával a kulturált színházközönséget állandó és szerető érdeklődéssel láncolná magához. Jó és színpadra is alkalmas fordításokban kell előadni a külföldiek kamarajátékműsorát. Biztos ösztönü, színpadot ismerő literáris rendezőket kell kiképezni és játékaikban harmonikuslelkű fiatal intellektuális színészeket kamarajátékra nevelni.

Hogy a közönséget érdeklődésükben minél szélesebben lekössük a kamarajátékok számára, színházigazgatók, színházi lapok és színészek érdeklődését kell felhívni a nyugati kultúra eme szükség-szerű színházeredményére.

És ha meglesz a komoly kamarajátékszínház, hozzáigazodik ezer mondánivalójával a színpadi irodalom is, a többi színház pedig igyekszik nívójában versenyképesé emelkedni, ami bizonyára magasabb rendű kulturjelenség lesz, mint a mai sivár kabaréversengés.

Imre Sándor.

Operett

*Egy tarka álom, varázsos mese,
Uralkodik a Mámor istene
A Dal, a Tánc, a Szerelem körül,
Szól a zene.*

*A komikus virgane bohóc pofa,
Egy szép fabáb a bonviván,
A primadonna tündér, kit minden
Férfi kíván.*

*Madame Nemtomhogyki műtermében
Megépitett pár toilette,
Taps, Ruhatár, Otthon meg kapupénz,
Nagy operett.*

Fehér János

Ormándy Blau Jenő hegedűművész

Hubay egyik legtehetségesebb növendéke volt Ormándy Blau Jenő pár éve és ma már sikert siker után halmozva, eljutott arra az utra, amely a halhatatlanság felé vezet. A múlt évben még ismeretlen hangzású volt ez a név, amelyet a nagyközönség a Vigadóban tartott zenekari koncertje után ismert meg és kezdett becsülni; ez évben már 5—6 fővárosi és több vidéki siker áll mögötte és plakátok hirdetik már önálló hangversenyét.

A geniális fiatal hegedűművész ezeket mondja el magáról:

— Ötéves koromban kezdtem zenei tanulmányaimat, hatéves koromban már a Zeneakadémia növendéke voltam.

1914-ben végeztem a Zeneakadémiát Hubay Jenőnél, ezt megelőzőleg játszottam egy hangversenyen József főherceg előtt is. 1917-ben művészi, 1918-ban tanári oklevelet kaptam. Közben Németországban zenekari koncertet adtam. Külföldi utamról a katonaság hozott haza. Pesten több önálló koncertem volt, amelyekről a lapok egyhanguan jó kritikákat hoztak, de meleg sikereim voltak Szegeden is, ahol egymásután rövid időközökben négy hangversenyt adtam. Most március 3-án önálló hangversenyemre készülök.

Ormándy substilis lelkű, muzikális hegedűs, aki sikereit egyrészt nagy tudásának és fejlett technikájának, másrészt szép tónusának köszönheti.

(Állandó rovat)

Békeidőből való közismert adoma. — A Royal Orfeumbeli Bohémtanya telefonja örült csengetésbe kezd éjjélkor, előadás után.

Kurländer, aki rendesen késő éjjelig ott tartózkodott, beszalad a telefonfülkébe.

— Halló! Ki ott?

Itt Royal! az igazgatótól a megbizonyított Kurländer.

— Kérem szépen Kurländer ur, most értünk haza; a 6-os számú páholyban felejtettem az esernyőmet... Szíveskednének talán utána nézni.

— Majd mindjárt megnézek — így Kurländer és az egyik pincért máris szalasztja a jelzett páholyba az ottfelejtett ernyőért. A pincér pár perc múlva vissza is tér. Az ernyő még meg volt. Kurländer örömtől sugárzó arccal rohan vissza a telefonfülkébe s a kagylóhoz emelve a példás rend és besületesség bizonyítékát, a megtalált ernyőt diadalittasan kiabál a kagylóba:

— Halló! Ez az?

Drégely Gábor dollárjai és a „Feltámadás”

Az a még mindig ellenséges, gyűlölettől szikrázó hang, mely a szövetséges hatalmak — különösen a franciák — sajtójából árad felénk, lelketlen politikájának támogatására, oly érvek publikálásától sem riad vissza, melyek a magyar kultúra, a magyar irodalom és művészet létezését igyekeznek kétségbe vonni. Ezeknek a tendenciózusan rosszakaratu rágalmaknak megdöntésére legékeőbb bizonyosságunk, hogy képzőművészetünk, természettudásaink, nemzetgazdáink mellett zeneszerzőink, de főként színműröink oly bravuros alkotásokkal vonultak fel, melyek frappáns sikere magára vonta a külföld figyelmét ugyannyira, hogy ma már egyes kiváló szerzőink szinpaditermelés szempontjából értékes tényezői ennek a műfajnak nemcsak honi, hanem internacionális szempontból is.

Ezen a ponton rá kell mutatni Drégely Gábor két briliáns művére: a merészséggel felépített „Szerencse fiá”-ra és az üde levegőjű „Kisasszony férjé”-re, mely utóbbi a legutolsó félétvezednek kétségkívül legkitünőbb vigjáték terméke. Ez a két mű szerkezetében, témájában, tendenciájában annyira jó, hogy a legkényesebb színházi gourmandokkal szemben is *inyencfalatnak* bizonyult. Kiválóságuk elismerése elől a külföldi színházak közönsége sem zárkózhatott el, sőt sok helyütt az otthoninál nagyobb siker járt nyomukba. Két ékes dokumentuma ez a *magyar tehetségnek, tudásnak, művészi-készségnek*. Drégely alkotásai hatalmas karriert futnak be; s napjainkban számos szinpadról ezer és ezernyi közönség előtt, eleven cáfolatát adják; alkalmasint derék szomszédaink utján elhelyezett, ellenünk szórt rágalmaknak. Nemesak a kontinensen, hanem az újvilágban is oly hódító körutat jár be a két vigjáték, hogy idehaza, — ahol vérszegény valutánk még csak törpe sem lehet a dollár óriás mellett — fantasztikus számokról rebesgetnek az illusztris szerző nevével kapcsolatban; persze *dollárértékben*, úgy hogy ezeknek esetlegesen koronára való átszámításánál a kísérő nullák tömkellege kápráztatná a szemet...

Szeretem Drégelyt, nemcsak mint író,

Bélyeggyűjtőkhöz!

Bélyegiv anyagkészlet jegyzékét küldje be bizományi eladás céljából. **Biztos siker!**

Székely és Tsa bankiroda

bélyegosztálya

VII., Nagydíófa-utca 3. sz., I. emelet 7.

hanem mint jó embert, mint örök optimistát, mint lelkes emberbarátot, aki az életben is csak úgy nyilatkozik meg, mint írásaiban. Beszéde, előadása mindég rendkívül megkapó, fordulatos, színes és őszinte hit az élet szépségeit illetőleg. Az említett verziók nyomán okot láttam arra, hogy felkeressem.

A *dollár-író* ép „kézben van“. Egy szerencsésebb kolléga már a negyedik széles oldalt rója; világvárosok, dátumok kerülnek papírra, mindmegannyi stációi a mesterműveknek. Olyan hosszú az „anyag“, hogy én is segédkezem a — ceruzahegyezésben.

Amint „rám kerül a sor“, kapok egy kitűnő szivart és egy őszhaju drága aszszony — Drégely édesanyja — kitűnő babkávával kínál meg.

Mi sem természetesebb, hogy első kérdésem az ominózus dollárookra vonatkozik. — t. i. dacára A Nap cáfoló cikkének — egy uriaszony ismerősöm még mindig egy félmillió dollárt imputál Drégely brifftasnijának.

— A szám megfelel a valóságnak, — de sajnos, csak *koronákban*, — sőt harmincezer korona veszteségem is van az üzleten — mondja rezignáltan.

— ?

... igen, — folytatja — amikor megkaptam a pénzt, rá egy-két nappal egy barátom hajlandó lett volna *hárommal* átvenni a kétezer dollárt. — mert *ennyit* kaptam; — viszont ma, mint tudja, sokkal lanyhább.

A rutinizott szerző ugylátszik nem

rendelkezik — a mai kort jellemző — megfelelő börzerutinnal; minthogy azonban ez a tőzsdei árhullámszás nem idézett holmi anyagi *zilattságot* elő, lemondtam arról, hogy megvigasztaljam és rátértem a művészi részre.

— Kedves mester, — fordulok hozzá — legyen szives és írjon néhány sort a Bohémvilág számára készülő új darabjáról.

Készséggel áll rendelkezésemre, hozom a tentát, tollat és a következő sorokkal ajándékoz meg:

*Utól fejeztem be „Feltámasztás“
című 4 felvonásos színművet
mely a Drégely-könyvben fog
színpadra érni. Török nyelvű a
főszerepben. Lidércelő a
Bohémvilágban.
Drégely*

Zsebrevágom a zsákmányt. Most ő intéz hozzám egy-két kedves kérdést a legbarátabb jóindulattal.

Este ismét vele vagyok és a következő érdekes színházi eseményeket tudom meg:

— A „Szerencse fia“ a *Turini Teatro Cavignano*-színházban, Gandusio társulatánál most van műsoron *Vészi Margit* — a tőlünk elkerült kitűnő ujságíró — fordításában. Egyidejűleg a Magyar Színház is készül a darab reprizére, *Uray Tivadarral* a főszerepben, míg Mészáros Giza szerepében *Jankovich Magda* fog fellépni. A soron levő „Éva és a férfiak“ után lesz a darab reprize.

... Elkisérem Budapest leggazdagabb íróját s hazamenet azon töprengök, vajjon ezen az estén a világ minden tájékán, hány ezer ember alkothatta meg magának *Drégely* talentumáról azt a jó véleményét, melyet idehaza szeretettel ápolnak mindazok, akik közről ismerik egyéniségét.

Lo—ricz.

ZAHRADIL

Telefon
128—31

MŰHIMZŐ- ÉS RAJZMŰTEREM
BUDAPEST, KIRÁLY-U. 42

Mindennemű gép- és kézihimzés, ugyszintén
gyöngyözés és estélyi ruhák tervezése
Színésznők és színővendékek
kedvezményben részesülnek

BOROS B. FERENC TÁNCINTÉZETE

Budapest VI., Csengery-utca 1
Minden hétfőn, szerdán, pénteken és va-
sárnap délután és este össztánc.

Aki Beethoventől kért zongoraleckét

— Állítólag megtörtént —

Egy német zenei folyóiratban látott napvilágot az alábbi cikk:

X. Y. Galiciából Bécsbe telepedett milliomos, aki lánszemen szedett vagyonával rákapott a művelődésre, levelet írt Beethovennek, melyben felszólítja, hogy vállalja el 17 éves leányát növendékének; megírta, hogy sokat hallott már felőle (ami elég biztató jel az asszimilálódás felé), továbbá, hogy hallotta az Operában nem egy sikerült művét is és kereken kijelenti, hogy csak benne van bizalma. „Szívesen fizelnék akár 200—300 koronát is zongora-óránként, mert meg vagyok győződve arról, hogy a lányom zenei jövője egyedül az Ön kezébe van leltéve” — írja többek között.

A kinosan megfogalmazott levelet Ludwig Beethovennek, a bécsi Conservatorium tanárának címezte. Levelében bizalmasan azt is megsugta, hogy abban a házban, melyben Beethoven jelenleg lakik (?) — valamikor, gyerekkorában, ő, már mint X. Y. ur is lakott.

Az egész történetben legdrágább az a bécsi postás, aki lelkiismeretes nyomozás után kiderítette, hogy a jelzett cím alatt tényleg lakott egy Ludwig Beehoven nevű zeneitanár, de — 92 évvel ezelőtt. A szellemes levélhordó a hosszántartó, de eredményes kutatás után csak ennyit írt a súlyos lapsust tartalmazó levél borítékjára:

„Vissza! Címzett meghalt!”

K. Havasy Jeanette

Kávémérés

Belvárosi kis kávéház: hosszú, régi elhagyott lanyájával ma úgy találkoztam, mint gyermekkorból eltűnt pajtással, kívül együtt maradoztak el az évek. Az uccáról régi emlékként mosolyognak a pléhtábla festett zsemlei és kiárnyékolt kávéspoharai; háromszögbe szorított színes billiárd golyók, alatta kis kávé 6x, nagy kávé 8x. Valahogy még természetes, hogy csak így mázolják a kávémérések hirdető boldogságait, az elképzelt fonott kalácsok és forró kávék olesóságait. Elhinni már ugyse lehet, csak a diákkor vágyakozása és a jelen száraz sívársága kínálta újra a billiárd golyók esattanó zaját hallgatni az újságok betűs országait összeköberolni, olesó cigarettára gyújtva figyelni az állandó derék vendégek nyugodt tempós mozdulatait. Van még világ, hol ugyanígy van minden? A nagy kávé 8x, kis kávé 6x? Most, hogy újra bementem, újra úgy próbáltam ülni mint régen, életreszántan, rossz cigarettára gyújtva, a vendégeket nézve. Az új világnak romantikája végleg elveszett-e?

Tul a kávé és tul a száraz süteményeken, az eltávozott cammogó emberek fáradt látóvalók. Csak az új jövevény: a fekete nagyhaju kósza legény ismerős a multból, a fiatal-sága és a borotvátlan csupaszb képe. Művészféle. Hát még ilyen is van? Még mindég van e nagyhaju, borotvált képű régi álomemberekből, kik e kis meleg lebujszokban álmodják híressé és tehetségessé magukat, varázsolják Madonnává az elvirult kasszír-nőt és a szőke felszolgáló lányt?!

Most már csak őt nézi, a fekete fiu a fehérarcu fehér kötényes tündért, Szőke haja

Házilag készült
női-, férfi- és gyermek

fehérneműek

kézvel himzett ágyhu zatok, asztalneműek,
finom vásznak és siffonok SZÉKELY JENŐ-nél
IV., Kammermayer Károly-u 2. Szervita-tér sarok.

huncutul szemére engedve és piros száján megszokott álmos mosoly. Már csak ketten vagyunk, a szűk flaszteres uccáról csak néha szól a kocsizőrej; a nő körmeit nézi vagy a kanalakat rendezzi nagyság szerint. Le is ejt egyet. A fiu oda megy, felveszi, nézi a kanalat, mintha valami különös jószág lenne és a szólást tőle várna. De csak azt mondja: Persze, persze...

Valamivel később már mindketten egy márványasztalon táncoltatva kezüket beszélgetnek.

A fiu beszél, könnyű gazdagodásról, művészekről, modellekről, gondtalan emberekről. Rátéved szeme a lányra: Hát miért nem hagyja itt e csendes kis koporsót, mikor kinn gondtalanul száguldó életben meg lehet kísérelni a szerencsét, mért akar itt eltemetkezni, ahová ritkán vetődik ember, azok is örege, nyárspolgári rokkánással?

Ő — holnapra meghozza a hírt: vajjon felvesznek-e még az ő ismerős kávéházába egy lányt, ahová csupa könnyelmű ember jár — mi nekik a pénz? Művészberek szórják a borraivalót, pár hónap alatt két új kávéházat vehet, semmi dolga sem lesz, csak számolgatni a pénzt és összeszedni. Gondolja meg... holnapra eljövök...

Készülődik, elmegy.

Előjön az idősebb nő, összeszedi a poharakat és megkérdi a szökét: Mit fecsegett össze az a mafla?

— Valami marhaságot. Persze borraivalót nem adott...

Kávémérés, valódi tejes kávé, nagy 8x-kicsi 6x; turós omlós kalács 4x-ért szép éleled elvégeztetett. Az emberek csak hazudnak és mindent elfelejtenek. Még a szerelmet és a borraivaló adást is.

le Bon.

Nézőtér

*Mint felhős égen, régi temetőben
Kisérteti, görbe, sok fakereszt.
Állnak? Mozognak? Hűvös szél közöttük
Néha egy fuvalmat át-áteszt.*

*A rivaldán, a fényes határon túl,
Oly mozdulatlanok, oly csendesek
És hallgatják a deklamáló színészt,
Vajjon a hangja olvad vagy recseg*

*Függöny után taps: megy a közönséghez,
Mely lusta ahhoz, hogy kifütyölje,
Meggörbül, mint a sírkereszt előtt,
Nézőtér a színész temetője.*

Fehér János

Szekeres Ferenc legfiatalabb orgonistánk közé tartozik. Antalffy—Zsiros növendéke volt és rövid idő alatt megtanulta az orgona csinját-binját. Akadémikus korában fellépett és sikert aratott a házi koncerten, azóta egy év múlt el és már 3-ik hangversenyét hirdeti. Két pesti hangversenye tett ház mellett folyt le, közben Bécsben játszott és most Berlinbe készül. Nagy technikai készsége van és ha játéka nem is teljesen kiforrott, művészi tehetségét lehetetlen elvitatni. Fiatalsága és tudása predesztinálják arra, hogy hamarosan ismertté legyen a neve és komoly elismert orgonaművészeink közt elfoglalja a helyét. Intelligens, képzett muzsikus, aki mint zeneszerző is be fog mutatkozni III. orgonahangversenyén. Legutóbb, mint Bach interpretator, Vencell Béla és Ákom Lajos sikeres közreműködésével nagy sikert aratott.

— **Pártos István**, Hubay legzeniálisabb tanítványának halála hírét közlik. 17 éves volt mindössze és már nagy, sikerekkel telt multja volt. Nemcsak csodagyerek volt, de kiforrott és tudatos művész. 7 éves korában került a Zeneakadémiába, ahol először Bloch, azután Hubay tanítványa lett. Több mint egy éve került el tőlünk külföldre, ahol művészi turnéja a sikerek útja volt.

Kotányi nővérek. Nelly, Erzsé és Klári a három Kotányi nővér neve. Mindhárom izigvériig muzsikus. Pár éve még a Zeneakadémia növendékhangversenyein olvastunk róluk dicséret szót, ma már II. önálló koncertjüket rendezik Pesten és e mögött már bécsi és berlini sikerek vannak. *Nelly*, a legidősebb. Nagy technikájú és nagy tudású művésznő, akinek temperamentumos játéka, férfias erővel párosul. Március 2-iki közös hangversenyükön új alakban mutatkozik be, mint zeneszerző. Magyar fantáziát fogja játszani. — *Böske*, a középső. Subtilis lelkű, minden finomságot átérző, nagy akaraterejű művésznő, akinek finom stílusérzéke és nagy taktusérzéke van. Mint szolista is a legjobbak közé tartozik, de mint kamaramuzsikus (a két és háromzongorásban) különösen elsőrangú. — *Klári*, a legfiatalabb. Keéri-Szántó Imre növendéke. Bravuros technikával és kiváló előadóképességgel rendelkezik. Sensibilis természetű és ez muzsikájából is kiérzik. A három nővér a tavaszra külföldre indul. Bécsi koncertjük március végén lesz, utána Svájcba és Amerikába készülnek. Mint háromzongorás művésznők csaknem verseny nélkül állnak egész Európában.

Josef v. Manowarda, a bécsi opera világhírű baritonistája, külföldi turnéja után február 20-án d. u. ½6-kor mutatkozik be a pesti publikumnak. A világhírű operaénekes pesti fellépése szenzációszámba megy. Műsorán: Schubert-, Brahms-, Löwe- és Wolf-dalok szerepelnek.

Bárdos Alice, kiváló hegedűművésznőnk, aki januárban a Filharmoniai Társaság hangversenyén működött közre, önálló koncertjét február 21-én tartja.

A Modern Színpad szerkesztősége I. malinéja február 22-én délelőtt lesz. Környey Béla, Medek Anna, Venczell Béla operaházi tagok, Kotányi nővérek zongoraművésznők, Bárdos Alice hegedűművésznő és Várkonyi Mihály, a Nemzeti Színház tagja, a maliné szereplői.

Mannaberg Rózsi—dr. Sebestyén Sándor zongora-gordonka estéje február 25-én. Közreműködik *Barré* Emil tanár hegedűművész.

Buttula László, legtehetségesebb fiatal gordonkaművésznünk március 3-án önálló hangversenyt rendez.

Bársony Dóra, a Nemzeti Operaház magánénekesnője és *Kotányi Nelly*, *Erzsé* és *Klári* együttes hangversenyt adnak március 2-án. Bársony Dóra Brahms-, Chaminade-, Grieg-, Rubinstein-dalokat énekel, Kotányi nővérek Siklós, Liszt, Rachmaninof, Brahms és Kotányi Nelly zongoradarabjaiból.

Brahms-es! Folyó hó 16-án a *Budapest Ének- és Zenekar* vezetésével Brahms-hangversenyt rendezett, amelyen *Rozgonyi Ágnes* hegedűművész működött közre. A zenekar megszokottan jó volt, Rozgonyi pedig szép, meleg tónusu játékaival méltóan illeszkedett be a programba.

Báró Zech Aglaia legtehetségesebb fiatal zongoristáink közé tartozik. Febr. 13-iki bemutatkozó zongoraestéje meglepetés volt a zeneértő publikumnak. Oly finom előadást, oly precíz — a legkisebb nuancokra is kiterjedő — kidolgozást és oly bravuros játékot produkált, amelyet nem is mertünk várni a fiatal művésznőtől. Műsorán: Bach—Busoni: Chaconne, Beethoven sonata, Chopin balladák és etüdök, Debussy és Liszt: Mefisto valzer szerepeltek. Legnagyobb sikert a Chopin etüddel és Debussy-darabokkal érte el, de egyformán tökéletesen hozta ki a Beethoven sonata és Debussy-darabok finomságait is. A Mefisto valzerben briliáns technikáját csillogtatta. Szépszámu és igazán előkelő publikuma nagy óvációban részesítette. (ki)

Antalfy-Zsíros Dezső III. orgonahangversenyén *Georg Olga* énekesnő működött közre. Antalfy tőle megszokott nagy művészettel játszotta Bach, Frank Cézár, Liszt és Schumann műveit. *Georg Olga* szépen esengő szopránját nem tudta hozzá illő keretben bemutatni.

Hangversenyhírek. Február 22-én *Gerster Jolán* énekesnő hangversenye.

Február 24-én *Szegheő János* zongoraművész II. hangversenye. Rendezi *Méri Béla*.

Friedmann Ignác 3 zongoraestéje február 16-án, 18-án és március 5-én. *Oroszyné Koritsanszky Rózsi* dalestje február 22-én. *Papp Miklós* dr. zongoraestéje február 24-én (a Harmonia rendezése).

Szántó Boriska hegedűestéje február 27-én (Rózsavölgyi).

A *filharmonikus társaság* legközelebbi hangversenye február 23-án. *Bihóy Zóra*, a wieni nagy opera tagjának közreműködésével.

Ne mulassza el

meglátogatni Pátkai Jenő bélyeg-áruházát. Rákóczi-ut 14 és Dohány u. 11. Vesz, cserél, elad

Az idők alig változtak

Színésztörténelmünk büszkesége Egressy Gábor a színészi naturalizmus magyarországi uttörője, talán még a színészeknél is szokatlan kalandos életet élt. Nem az egyénisége volt kalandvágó, hanem a körülmények, főképp a mi akkori kulturviszonyaink kényszerítették a legváltozatosabb helyzetekbe.

Régi feljegyzések elsárgult papírjai dokumentálják, hogy a művész élete, — aki mindig és most is a magyar kultúrának talán öntudatlanul harcos harcolója, — aki naponta dobja oda testét, hogy rajta keresztül érezzük magyar voltunkat, mennyi szenvedés, önmegtartózkodás és ezer roppanáson keresztül építi az utód számára a sok emléket, melyért ő a maga lelkét mintegy idegen dolgot hurcolja az élet-tűzön keresztül. A szenvedést, mely őt új, szebb alakításra kényszeríti, szinte megosztottnak érzi a nagy és közös emberi szenvedéssel, s ez a magyarázata annak, hogy a legöregebb komédiás is annyi fiatalos rugékonyságot érez lelkében, hogy halálos ágyán is képes végigélni Romeo szerelmét — vágyaiban.

Bizonyára csak mi látjuk tulzottnak a színészi lélek megalkuvásszülte szörnyű tragédiáját, míg ő maga sokkal egyszerűbbnek, élettől adott epizódnak tekinti azt, ami — ha megaluvást is jelent, — mégis az ő kvalitásaiból származó tény dokumentál.

Egressynek az élete is tele van megaluvást jelentő epizóddal, ezek közül csak egyet mondunk el, ami olyan nagyon távol állt az ő színészegyéniességétől és ami azt a szomorú megállapítást kényszeríti ki lelkünkéből, hogy: „az idők nem változnak“.

Egressy igen sokszor volt abban a helyzetben, hogy kénytelen volt vidékre menni, mert nem bírta gázsijával azt az életírást, melyet szűkös viszonyaival szemben a megélhetés kényszere diktált neki. Az ilyen vendégszerepléseknél nem volt elegendő, hogy tökéletes Shylockkot, Moór Ferencet, vagy Grittit nyújtott, a közönség megkívánta, hogy vándorkomédiásként magyar szóló-táncossal is szórakoztassa, melyért egy ízben Kassán, — mint az elsárgult papirosok panaszosan mondják — 10 aranyat is kapott egy gazdag meccenástól.

És ezt azért mondtuk el, mert egy nagynevű színészünk olyan nyomorban él, hogy kénytelen eladni képeit és műtárgyait, mert másképp nem képes családját fenntartani.

Ami az akkori közönségnek gyönyörűség volt, az most a mi szemünkkel groteszk látvány volna és nem akarják megbántani nagynevű színészünket azzal, ha tanácsoljuk neki, hogy tanulja meg a „jazz“ és a „teep“-táncokat, amikkel, ha kiállana a közönség elé, talán akkora hatást érne el, hogy primadonna fizetést ajánlana fel neki a direktor. Mert azt már megszokta a közönség, hogy ő jó drámai színész, most, hogy megtudjon élni, legyen bohóc is. Használja ki azt a konjunkturát, hogy ami groteszk, azt megfizetik, ha mindjárt a legkomolyabb művészből kényszerítették is ki azt, amin mulatni akarnak. Alkudjék meg, mint a többi akiknek a szeme előtt talán nem is volt Egressy példája, s akiknek megaludni tudása egy gesztussal intézte el az átugrást a szinpadról a bretlire. Nincs kizárva, hogy a napról-napra rosszabbodó gazdasági helyzet egy csomó tragikus fog parkettáncra kényszeríteni. És akkor mi lesz a parkettáncosokkal. . . .

(Figyelő.)

Öltözködj jól, nehogy megérezzék rajtad a munka és a szorgalom szaga, mert a legjobb ember sem tudja elviseelni, hogy te elér ed azt, amit tulajdonképpen az ő fiának kellett volna elérnie.

Fligl József.

Fligl József zeneestélyei

Hétfő esténként Fligl József egyszerű hajléka bohémnyává alakul át. Művészek, költők, írók, zenészek találkozó helye lesz a szürke, dizs nélküli szoba, amelyet vonzóvá, kellemessé alakít át az a válogatott társaság, amely megtölti. Hétfő esténként a delikát művészetek hajléka Fligl József lakása, ahol művészek és műértők jönnek össze szórakozni. Elite művész-társaság adja a programot és elite közönség hallgatja azt végig.

Ami nyújtanak, az a meztelen művészet minden póz és cicoma nélkül, amely megértőknek szól és szívből jön. Zongora, hegedű, ének és szavaltat váltakozik, közben humoros számok teszik az estét változatossá. A kis szoba hamar megtelik, ember, ember hátán áll és jut vendég az ágy szélére is. Különféle emberek vannak itt együtt — fiatal művészek és kiforrott, arrivé tehetségek — politikusok, államférfiak, írók és doktrinerek, akiket egy közös vonás tart össze és ol-

vaszt egy intim társasággá: a művészet-szeretet.

Az egész társaságnak a lelke és dirigálója, Fligl József zongoraművész. Sokoldalú agilis ember, aki rendező, szereplő, (sőt még kritizáló) és házigazda egy személyben.

Meglátogattuk hétfőn este Fligl mestert, aki delikát élvezetet helyezett kilátásba ez estére. A művészt változatos programmal folyt le. *Ormándy Blau Jenő* hegedűművész értékes hegedűjátékát *Isaak István* fiatal zeneszerző zongorajátéka követte, aki saját szerzeményeit adta elő. *Thomé Károly* hangfenomén a legtökéletesebb női szopránban operaáriákat énekelt, dr. *Rejöd Alpár* költeményeket adott elő stílusosan és mint szerző is sikerrel mutatkozott be. *Simon Sándor* fiatal baritonista dalokat énekelt, *Szarvas Sándor Imre*, a Dunaparti Színház tagja, költeményeket szavalt melegen, átérzetten, *Kalmár Aladár* pedig a humoros részt szolgáltatta.

A műsort a legelőkelőbb publikum hallgatta végig: gróf *Cromy-Chavel István*, gróf *Sommsich Tihamér*, dr. *Giesswein*, lr. *Knapp Aurél*, hadügyi államtitkár, dr. *Biczaglich Ferenc* pénzügyi osztálytanácsos, dr. *Gergő Imre* egy. tanár, *Ujhelyi Nándor*, *Persiana Ádám* írók, dr. *Hantos Elemér* államtitkár, dr. *Irmey Lajos* min. főfelügyelő, *Tárnoky Miklós*, műszaki főtanácsos, *Farkas* képviselő és neje, dr. *Fritz János*, *Wagner Aranka*, *Z. Tóth Róbert* box-bajnok, dr. *Gucik Elemér*, dr. *Kalmár Simon*, dr. *Grünn Mór*ic, *Apáthy Gábor* igazgató, *Sinoh Zollán* ev. esperes, *Toronyi-Laky Imre*, *Csetényi László* stb.

(ki)

Mindenekelőtt lessed el a gazdagoktól, miként csörgetik a pénzüke, a műveltektől, hogyan kell illedelmesen étkezni, a világfiaktól, mit kell lekicsinyelni és kigunyolni, az előkelőktől, miként kell diszkréten vetkezni és ezek után viselkedj természetesen.

Fligl József.

Sternberg
hangszergyár
Budapest VII
Rákóczi-ut 60.

Zongorák!

Zenekari és műkedvelő-hangszerek óriási választékban! **Javitások és hangolások** szakszerűen és olcsón végeztenek.

Cimbalmok!

Művészek képeik között Boehm Ritta

Budán, a Kékgolyó-utcában van Boehm Ritta műterme. A művésznő éppen a szalonjában dolgozgatott, mikor benyitottunk hozzá. A műterem hideg, nincs szén — a boldogság és barátságos szoba ma csak a költeményekben van meg... A biedermeierszalón tele van műkincsekkel. Szőnyegek, porcellánok, képek és szobrok közt egy festő-állvány Boehm Ritta megkezdett interieurképével. A fal tele van apjának, Boehm Ti vadarnak festményeivel. Az ő képei a konzervatívizmust képviselik a szalonban, amelyből szinte kirinak Boehm Ritta élénk színű, széles esetkezelésű, modern képei.

Boehm Ritta más légkörben nevelkedett. Abban a korban tanulta a festészetet, amikor a modern piktúra kibontakozott. Párisban, a helyszínen látta a modern festészet keletkezését, kifejlődését és hamarosan rajongó híve lett e pikturának. Érdekes megemlíteni, hogy nő léte megértette és el-sajátította a modern festészet irányait, amelytől pedig ezidőben a legtöbb női festő irtóztott és amellyel csak igen kevesen mertek és tudtak megbirkózni. Claude Monet, Manet, Gauguin, Degas voltak ezidőszereint a művészeti élet irányítói és a fiatal leány esodálattal vegyes tisztelettel merült el az impresszionisták képeinek szemléletében. Megszerette a tiszta napfényt, az élénk színeket, megtanulta a gondolkodás nélküli, pillanatnyi ábrázolást, magáévá tette azt a művészeti principiumot, amely így szól: „a lehető legkevesebb eszközzel a lehető legtöbbet nyújtani.” Így lett Boehm Ritta impresszionista festő.

— Az apám egy grand seigneur volt, aki csak szórakozásból festegetett maga magának, de művészettel. Engem, ámbar már korán jelét adtam festői tehetségemnek, nem akart erre a pályára adni. Azt mondta, nem lesz belőlem sohasem piktor. Különösen azon képeim nem tetszettek neki, amelyekben a modern iránynak hódoltam. Zongoraművészt sejtett bennem. Korán kezdtem muzsikálni és szépen is haladtam a zongorálás-

ban. Ma is nagy rajongója vagyok a zenének és Beethovent imádom. —

Boehm Ritta a tehetségesebb női festőművészek közé tartozik, akiben van eredetiség és férfias erő. Képei, kompozíciói határozottan értékesek, csak tulságos termékenységére ártalmára van művészetének, amely ezáltal sokszor modorossá válik. Két Boehm Ritta festő van: az egyik, aki megrendelésre, gondolkodás és lélek nélkül (sőt látom képeiből, sokszor kinokkal) fest pénzért a nagyközönségnek, a másik, aki dolgozik a „l'art pour l'art” szerint önmagának és a pikturának.

Tizenyolc éves korában Drezdában kezdte művészeti tanulmányait; Drezdából állami ösztöndíjjal Párisba megy tanulni. Az itt eltöltött idő hagyja a legmélyebb nyomokat művészetében. Segantini, Hodler és Monet, a modern festészet három nagy vezérférfia volt hatással művészetének kifejlődésére. Segantintól a technikát, Hodlertől a monumentalitást, Monettól a napfényfésést tanulta el. Képei világot jártak: Drezdában, Turinban, Párisban, Londonban, St. Franciskoban voltak kiállítva. 1910-ben Budapesten gyűjteményes kiállítása volt. *K. J.*

A kecskeméti művésztelep feloszlata

Kecskemét város tanácsa, — mint értesülünk — kimondotta a művésztelep feloszlataát. Minden művészt és műbarátot szomorúan érint ez a hír, amely szépen fejlődő művészeti életünknek vet ezáltal újabb gátat. A kecskeméti művésztelep 1911-ben épült fel Kada Elek polgármester kezdeményezése és tervei alapján. Azóta szépen fejlődött, megtelt művészekkel és igen eredményesen szolgálta azt a művészeti célt, amelyet maga elé tűzött Kada Elek polgármester. Ez az volt, hogy magyar piktorok, magyar földön, a legmagyarabb alföldi városban tanulmányozhassák a magyar földet, magyar levegőt, magyar tájat és magyar alakokat, szívják be a főszyökeres magyar hangulatot, amely ezt az izig-vérig magyar várost áthatja.

És a cél sikerült volna is. Iványi Grünwald Béla mester vezetése alatt szépen fejlődött a művésztelep és tekintélyes részt vett az ifju művészgeneráció felnevelésében. Ő maga idejének legnagyobb részét a művésztelepen töltötte és ez időből való művészetének egypár legszebb terméke. A mester köré sereglett a bará-

tok és tanítványok nagy tömege. Az elsők közt ott voltak: Olgyay, Falus Elek, Réthy K., Janszky, Perlroth, Csaba, később jöttek Csáktornyai, Kandó, Bornemissza, Uitz, stb., akiknél nem maradt hatás nélkül az Iványi mester mellett eltöltött pár év. A művésztelep mindig jobban megtelődött, váltakoztak a művészek, nyáron növendékek jöttek tanulni a plenérfestést. És ime most bezárul a magyar kultúra egy kapuja, elhessegetik az arra járókat, lekaparják a „Kecskeméti Művésztelep” címtáblát, becsukják ezt a boltot, a művészeti kultúra megbukott boltját. Szomorúan regisztráljuk el ezt a hírt, amelyen annál inkább csodálkozunk, hogy akkor esett meg, amikor a képzőművészetek legnagyobb pártfogója: Pekár Gyula államtitkár lett Kecskemét város képviselője. Reméljük, hogy az elhatározás nem végleges és ki lehet még korrigálni a hibát.

re.

A vaskos hiba

Ferenczi festőnek aranyérmes nyert a fiatal ábrázoló portréje. Az Ernst-muzeumban rendezett gyűjteményes kiállításán mutatta be először a nyilvánosság számára a képet. Kis rendezési hiba folytán feleserélték azonban a számozást a „pihenő borjuk” című képével. Egy lelkiismeretes tárlatlátogató katalógussal a kezében böngészni végig a képeket. Megáll Ferenczinek említett képénél és felolvassa a címet: pihenő borjuk. Hol a képre, hol a katalógusra néz, aztán nevet egy nagyot. De mindjárt utána gondolja, hogy megtréfálja az öreg Ferenczit is a tévedéssel. Hozzá megy és megkérdi mit kér a pihenő borjuk című képért, miközben portrés képére mutat. Ferenczi ránéz a képre, aztán a műbarátra és nem érti a dolgot. Mikor a kérdést megismétli, dühös lesz és kérdi a műbarátot, hogy miért mutat a gyerekeire. A kérdézt válasz helyett a katalógust nyújtja oda Ferenczinek, ahol az alatt a szám alatt tényleg a pihenő borjuk cím állott. Erre még a komoly Ferenczi sem tudta visszatartani a nevetést és mindjárt eligazította a vaskos hibát.

Kun Imre

A „Leipziger Messe“-re készült iparművészeti tárgyakból kiállítást rendezett Gellért-hegy-utca 1. alatti műteremben a Textil-műhely négy tehetséges művésznője, hogy külföldön a magyar művészetet diadalra vigye. Dicséretet érdemelnek azért, hogy

ilyen időkből annyi anyagot tudtak összehozni. Gyönyörű batikok, lámpaernyők és egyéb tárgyak teszik értékessé a kiállítást, mely csak három napig, 21—22—23-án látható.

Le Bon

HÍRLEK:

— **Nyárai Tóni**, mint lapzártakor értesülünk, a biztos gyógyulás útján van.

— **Della Donna Eugénie** nővérével együtt női fodrászüzletet nyitott a Belvárosban. Tuti, hogy meggazdagszik.

— **Rózsa S. Lajos** mégis csak megvált a Magyar Nemzeti Operaháztól. Az illető urat, aki a mult heji számunkban ellenvéleményt jelentett egész komoly és határozott formában, barátságosan felkérjük, hogy szerkesztőségünket a jövőben messziről kerülje el.

— **A Télkert** a Sascha-filmgyár vette meg és mozi lesz belőle.

— **Vasárnap** nyílik meg az Ernst-muzeum csoportkiállítása Vaszary János, Kosztolányi Kann Gyula és Belányi Viktor festőművészek, valamint Lukasics Ily iparművész műveiből. Belányi Viktor, a Jugend volt festőjének ez lesz budapesti bemutató kiállítása.

— **A Grafikusok**, pastellrajzolók és aquarellisták kiállítása a Nemzeti Szalonban a jövő hét folyamán nyílik meg.

— **Vastagh György** hagyatéki kiállításának megnyitása technikai okokból elhalasztódott.

— **Carmen** megy 20-ától kezdve a Népeoperában Máthé Rózsi vendégszereplésével és Adler Adelina, Bihari és Deményivel a főszerepekben.

Gazdag választékban:

puha gallérok
selyem és horgolt
nyakkendők

NYAKKENDŐHÁZ

IV., Kigyó-utca 5. (Klotild-palota)
és V., Deák Ferenc-utca 14. szám.

Nyakkendők nagyban is!

Mit ír Gyárfás Dezső

A színészek kezdenek mindinkább közelebbi ismeretséget kötni az irodalommal. Ezt igazolja a Magyar-színház legközelebbi bemutatója is, melynek tárgyát egy lehetséges színészember írta. Ez a darab kellett benne a gondolatot, hogy megkérdezzem Gyárfás Dezsőt, ki a közelmúltban már produkált irodalmat, vajjon dolgozik-e újabb regényen vagy esetleg szindarabon? Gyárfást a Fővárosi Orfeum öltözőjében találom. Mikor előadom jövetelem célját, elkomolyodik — képzeljenek el egy komoly Gyárfást — kérdésekre nagyon kimért feleletet ad.

— Én most nem írok semmit és ezt illetőleg kérem, hogy önök se írjanak semmit, — ellenben más témákról nagyon kedvesen elbeszélget.

Mikor eljöttem Gyárfástól, eszembe jutott, ha már itt vagyok, megkérdem az orfeum másik három népszerű komikusát, népszerű Ferenczit, Huszárt és Sarkadi Aladárt, hogy állanak az irodalommal, mit lehet tudni, hátha bennük is hevülnek irodalmi ambíciók. Keresem a fenti három művész közül az egyiket, akire kivethetném a hálót. Legelőbb Sarkadi Aladár került horogra. Mikor kirukkolok előtte a kérdéssel, mosolyog:

— De kérem, honnan jöhetett ön erre az ideára?

Mikor azonban megmagyarázom, hogyha regényt írna, az sem lenne a legnagyobb szerencsétlenség, így folytatja:

— Boldog ember az, aki írni tanult. Én csak olvasni tudok, azt is annyira, hogy meg tudom tanulni a szerepemet, de miután napközben nekem is kell valamivel foglalkoznom, hát zsír, liszt és hasonló jók után szaladgálok, hogy aztán ezekből meríthessem, mint méh a virágból a mézet, állítólag elpusztíthatatlan kedélyemet. Azonban ezt csak maguknak árulom el, mert kollégáim előtt rejtegetem, mint a legféltettebb titkot.

Mikor Sarkaditól elkészöntem, nyomozni kezdem Ferenczit. Sikerült is megtalálnom az öltöző folyosóján, éppen egy hatalmas beszédet vágott ki, a lehetetlen határmegállapításokra vonatkozólag. Előbb megvártam, míg a liráját befejezte. Az volt az impresszióm, aki így tud szónokolni, talán az irodalom felé is gravitál: esalódtam. Ferenczi kérdésekre így válaszolt:

— Az élet most maga is egy regény. Ma sem kedvem, sem türelmem ahhoz, hogy regényt írjak. Bulvárgot írjak? Annál a helyzet sokkal komolyabb, komolyat írjak? Annál a helyzet sokkal... tragikusabb.

Ferenczi után a népszerű Pufi következne, de hiába minden, nem találom. Pedig Pufi, tőrfofatánál fogva sem egy gombostű. Valaki felvilágosít, hogy Huszárt hiába keresem, mert ma nem jön be, mivel nem játszik. Ez a hír megrendített, mert azt reméltem, hogy ha mást nem, legalább most folyó regényének a végét megludom, de sajnos, nem sikerült.

Nyomorognak Ujpesten a színészek

Egy félóra mindössze a Nyugatitól. De Angyalföld után már megszűnik az Élet. Ujpesten semmi sincs meg Pest nagyvilágiságából. Piszkos kis sárfészek, rendezetlen utak, rossz érzés idejönni. Mindezek azonban tudott dolgok. Azonban azt már kevesebben tudják, milyen élet-halál harcot folytat itt a kulturáért egy kis csapat: Az Ujpesti Népszínház színészei.

A múltkor arrafelé volt dolgom, betévedtem a színházba. Egy drámát játszottak, a körülményekhez képest elég jól. Mindenesetre azonban sok igyekezettel. Mit gondolnak kérem, hányan voltak a színházban? Megszámoltam, huszonheten. Beszélgettem az igazgatóval, Földessy Vilmossal, aki maga sem érti az ujpestieknek a színháztól való huzódzását. Anélkül, hogy egyszer is eljönnek a színházba, lesújtó kritikát mondanak felette.

— Támogatja valaki önöket? — kérdeztem.

— Senki. Sem az államtól, sem a várostól nem kapunk egy krajcár szubvenciót. A közönség meg a moziba megy inkább. Most 3 hétig szüneteltettük az előadásokat. Ma is azért játszunk, mert a mozik zárva vannak.

— Mennyi jövedelmük van a színészeknek? — kérdeztem.

— Konzorciumos alapon műköaünk. Az elsőrendű színészeknek 800 koronára rug fel a jövedelmé havonta. De vannak, akik nem keresnek többet 600-nál sem.

Szinte a színészet legendás korszakait juttatja eszünkbe az igazgató szavai. De képzeljük el, hogyan élhet meg egy ember 600 korona havi gageból?

És most már nem csodálkozunk azon a jelenségen, hogy képzett színészek házról-házra járnak, kiállnak az udvar közepére és énekelnek. Az mégis csak jobb kereset.

Kc. An.

DR. RAJDACS

BUDAPEST,
József-körut 2.
gyógyít férfi- és női-
betegeket. — Rendel
10-5-ig és 7-8-ig.

Hallatlan skandalum

ÖTÖDIK JELENÉS.

Előbbiek, Jóska, (aki visszahozza a ruhákat és cipőket).

JÓSKA (*megpillantja Mézt, meghökken*): A gazdám megfiadzott. (*Fönt.*) Nagyságos ur, a ruhák. (*Félre.*) Ki lehet ez a Muk?!

MÉZ (*félre*): Terringtétl, milyen előkelő inasa van.

LETENYÁK: Csak tedd le, három személyre teríts, a barátom is nálunk ebédel. Siess!

JÓSKA: Igenis! (*Félre.*) De hol jött ez be? (*Leteszi a holmit, el.*)

HATODIK JELENÉS.

Előbbiek, Jóska nélkül.

LETENYÁK: Majd bemutatlak az asszony-nak de a bankettől egy szót se előtte.

MÉZ: Ugyan, na hallod? (*A cipőjét huzza.*) Szoril, Tyüh, de szük.

LETENYÁK (*a másik széken, cipőt huz*): Megnőttek a cipőim, na, de ilyet, vagy a lábam zsugorodott össze? Mondd csak, Méz, milyen állást is föltesz be a lársadalomban? te, aki kívülről fujtad a kohászatot, bizonyára...

MÉZ (*a cipővel birkózva*): Na, nem panaszkodhatom... főnök vagyok...

LETENYÁK: Szenzációs!... vezérkari?

MÉZ (*m. f. nyögve*): Ah!

LETENYÁK: Osztály?

MÉZ (*m. f.*): Mmmm! (*Fejét rázza.*)

LETENYÁK: Hát?

MÉZ: Konyha!

LETENYÁK: Mii?

MÉZ: Konyhafőnök.

LETENYÁK: Szakács?

MÉZ: Majd csak kitágul. (*Feláll.*) Hanem add ide, öreg, a borotvát, nem akarok úgy ülni az asztalhoz, mint egy szörmökös...

LETENYÁK (*ridegen*): A borotvám el van törve. (*Félre.*) Szakács, és én meghívtam ebédre.

MÉZ (*bizalmaskodva*): Hanem siessetek azzal az ebéddel, mert én utazom.

LETENYÁK (*megütközve*): Hová?

MÉZ: Dévénybogdánba, egy uradalomba vezérszakácsnak. Négyezer krón és szabad lopás.

LETENYÁK (*félre*): Micsoda elvetemült alak, valahogy kiteszem a konyhába.

MÉZ (*a kezeit nézi, melyek egész feketék*): Nahát, ez érdekes...

LETENYÁK (*gunyosan nézi*): Na ja, persze — egy szakács.

MÉZ (*észreveszi Letenyák kezeit, melyek szintén feketék*): Uii!

LETENYÁK (*észreveszi*): Na nézd, az enyém is. A fenébe is. (*Keresgél a zsebében s egy darab szentet huz ki.*) Szén! Ma befülünk, esodálatos, az imént még magok voltak...

MÉZ (*ugyanaz a játék*): Nálam ugyanaz. LETENYÁK: Azt hiszem, valamelyik bányász kollekción hozott a bányából.

MÉZ: Nem rossz, de kevés.

HETEDIK JELENÉS.

Előbbiek, Natália, majd Jóska.

NATÁLIA: Kész vagy? (*Megpillantja Mézt, halkan Letenyákhöz.*) Ki ez az ur?

MÉZ (*gesztussal, félre*): Ilyen nő, valószínűleg a felesége.

LETENYÁK (*sugva Natáliának*): Ez? ... ez egy — közjegyző.

MÉZ (*sugva, halkán*): Legalább mutass be.

LETENYÁK (*köhög*): Igen... kedvesem... engeddd meg, hogy bemutassam neked... Méz... izé... bányászakadémiai hallgatót, Tüskeváról...

MÉZ: És konyha...

LETENYÁK (*hevesen közbevág*): És vezérkari főnök... (*Halkan Méz felé*): Kuss!

NATÁLIA (*nagyon kedvesen*): Örvendek.

MÉZ: Asszonyom!

JÓSKA (*belép, kis, terített asztalt hoz, esetleg kerekéken járó asztalkát tol be*): Az ebéd találva van. (*El.*)

MÉZ: Brávó, brávó, hát csak asztalhoz szaporán.

NATÁLIA (*halkán a férjéhez*): Hogyan? Mit hallok? Te meghívtad?

LETENYÁK (*szintén halkán*): Most már mindegy... volt osztálytársam; — majd vigvazz az ezüstre...

NATÁLIA (*csodálkozva*): Na hallod? Az ezüstre...

MÉZ: Asztalhoz, asztalhoz gyerünk. (*Leül.*)

NATÁLIA (*félre, boszusan*): Keresztelőre készülünk és ő vendégeket fogad.

(*Mindhárman leülnek, kis szünet.*)

MÉZ (*kóstolgat*): Kár ezért a szószért... Hogy lehet egy szószl így elpancsolni?

NATÁLIA (*meghökkenve*): Tessék?

MÉZ: Igazán, szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy én, a szószok királya...

LETENYÁK (*halkán közbevág*): Kuss! A mindenségedel, mondtam már... (*Fönt, a feleségéhez nyájasan.*) Parancsolj, cuncikám.

NATÁLIA (*aprehendálva*): Köszönöm, ez a szósz el van pancsolva.

MÉZ (*magyaráz, belemelegedve*): Én először is a hagymát teszem fel, megpirítom, azután veszek egy pohárka fehér bort, ezt addig keverem-kavarom, keverem-kavarom... (*A kétségbeesett Letenyákra pillant, zavarosan.*) A... akarom mondani...

(*Folytatása következik.*)

DR MITZGER BUDAPEST, József-körut 3.	ÚÉR	bőr és nemi betegségeket gyógyító inté- zete férfiak és nők részére.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Fligel József. Nagyobbreszt jönnek. Szüveskedjék bennünket b. látogatásával bármikor megtisztelni.

F. J. Két verse jön. Varsányi Irénről írott most nem aktuális.

Delikát Imre. 1. Az akkor kiírt pályázat nálunk érvényét veszítette. 2. Kéziratot sohasem adunk vissza.

V. B. Igaza van. Lehetetlen heti rimek, azaz a különbséggel, hogy „Lehetetlen heti rimek”.

F. Z. Verseit nem használhatjuk.

Kiváncsi. A kéredezett cikket Keller Andor írta.

F. P. Nagyon furcsa eljárás, igaza van.

H. B. „Nem mondom” című versét mi sem mondjuk.

Katóka. 1. Nem igaz. 2. A kéredezett cikket lapunk fiatal munkatársa, Gránitz Sándor írta. 3. Aréna-ut 19.

Felelős főszerkesztő: KALMÁR TIBOR

Főmunkatárs: KUN IMRE

Lapkiadó: HOMONNAI H. EMIL

FESTESSE MEG

szörméjét bármilyen színre felelőséggel Bördi F. Imre szücsnél. Budapest, VI., Ó-utca 11.

Előfizetőinket felhívjuk,

hogy ha lapunkat nem kapják pontosan, felszólamlásukat egy levelező-lapon szerkesztőségünk és kiadóhivatalunknál közölni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal
(IV., Szép-u. 5. IV.)

GAMBRINUS

ÉTTEREM ÉS
KÁVÉHÁZ

VII., ERZSÉBET-KÖRUT 27

DÉLUTÁN ÉS
ESTE

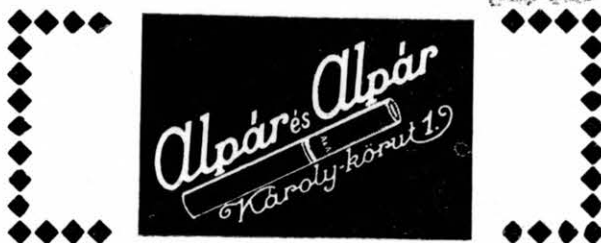
**nagy szimfónikus
HANGVERSENY**

EGRESSY SÁNDOR KARNAGY
VEZETÉSE ALATT.

BELÉPŐDIJ, TÁLCÁZÁS NINCS

Manikűröztessen, ondoláltasson

**Böskéné és Edithnél
VI., Andrássy-ut 36.**
(Párisi Nagy Áruházal szemben.)

Brilliánsokat, gyöngyöket, használt
ékszereket minden-
SZÉKELY EMIL kinél drágábban
VI., Király-utca 51. sz. veszek.
Teréz-templommal szemben Telefon József 105-35

„FOTO“

fényképezési szak-
üzlet, Budapest, VII.,
Rákóczi-ut 80. Eladás
nagyban és kicsinyben

BRILLIANSOT

gyöngyöt, aranyat, ezü-
söt, mindenféle régiséget
horribilis áron veszek

LICHTMANN
ékszerész, Budapest
Rákóczi-ut 34.
TELEFON J. 118-18.

Figyelem!

A „Bohémvilág” egész szervezeté-
ben beállott változás folytán, figyel-
meztetünk mindenkit, hogy csak a
folyó évi január hó 28-án keltezett
főszerkesztőnk aláírásával ellátott
fényképes-igazolványok érvényesek

A szerkesztőség

Selyemharisnyák

szárát is megjavítja a

Terézvárosi
Harisnyajavító

Király-utca 80. (Király-színházal szemben)

"TISZA" KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

RÁKÓCZI-UT

74

Estéenként Balogh Károly cigány-primás és Balogh Lajos gordonkaművész muzsikál.

SZÖRMEÁRUKAT ÉS VADBŐRÖKET VESZ ÉS BECSERÉL, SZÜCSMUNKÁKAT OLCSON KÉSZIT: Leblovitz szücsmester, Üllői-ut 95. Telefon: J. 6-21.

Megnyílt
BUDAPEST
szenzációja

a

TABARIN
a lelegegánsabb
táncpalota
RÁKÓCZI-UT 63

Nagyszerű műsor! Kitűnő konyha!
Szalón és cigányzenekar! Elsőrangú látványosság!

INGYEN KAP

egy képes naptárt, ha megunt, vagy törött hanglemezeit

Wagner „Hangszer-Király“-nál, Budapest, VIII. ker. József-körut 15 adja el!

Homonnai és Tsa

Fotóművészek műterme
IV., Szép-utca 5. (Lift)
(Kossuth Lajos-utca mellett)

Modern művészi fotográfiák, aquarell- és pastell-képek. — Speciális tánc-felvételek. — (Lefotografáljuk előlegfizetés nélkül és bemutatjuk az elkészített minta-képeket.)

SAVOY

kávéházat
VIII., József-körut 16
átvettem.

Fűtött termek. Hideg és meleg ételek felszolgálása. Színházi vacsora. Pontos kiszolgálás. Brecher F. tulajd.

Felhívás!

Felkérjük a művésznöket és művészeket, hogy műtermünkben (IV., Szép-utca 5, Kossuth Lajos-utca mellett) a közeljövőben rendezendő új irányú művészi fotográfia-kiállítás céljára esz-közleendő felvételekre megjelenni sziveskedjenek. A látogatás előzetes bejelentését (a művészek saját érdekében) kérjük

Homonnai és Társa

Hamis fogakat

Aranyat

Ezüstöt

Platinát

Régi arany- és
ezüstpénzt

Cigarettatárcát

Disztárgyakat

Legmagasabb napi áron veszek:

GROSS ANTAL

VIII. ker., József-körut 23. félem. 1.

